

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2015

SÖDERMANLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2015-2016

Stabilt konjunkturläge

Arbetsförmedlingens konjunkturindikator visar arbetsgivarnas bedömningar av hur efterfrågan på varor och tjänster kommer att utvecklas under kommande sex månader inom det privata näringslivet. Utfallet i undersökningen under våren 2015 ger ett värde på 104 och det var något högre jämfört med tidigare undersökningar under åren 2013 och 2014. Det är också ett värde som överstiger medelvärdet för alla våra undersökningar sedan våren 2007.

Det medför att vi kan vänta oss ett fortsatt stabilt läge på arbetsmarknaden under 2015 och 2016. Det blir en fortsatt god nivå på den inhemska efterfrågan och den privata konsumtionen blir drivande. Under de senaste åren har utvecklingen av den privata konsumtionen fått en allt större betydelse för utvecklingen på arbetsmarknaden. Exportindustrin har under de senaste åren haft en del problem med en svag efterfrågan från många länder i Europa. Läget i Europa påverkar fortfarande arbetsmarknaden men riskerna för ett bakslag bedöms ha minskat.

På sina håll i länet blir det ändå en turbulent period när många företag genomför förändringar som minskar behoven av personal. Det berör i första hand tillverkningsindustrin men även partihandel och lagerverksamhet. Det handlar dels om en större fabriksnedläggning men också om utflyttning och införandet av ny teknik. Ett relativt gott konjunkturläge och behoven att generationsväxla ökar möjligheterna till nya jobb för berörda.

Sysselsättningen stiger men även arbetslösheten stiger

Vanligtvis brukar en stigande sysselsättning medföra en sjunkande arbetslöshet. Men under 2015 och 2016 väntas antalet sysselsatta fortsätta att öka i länet samtidigt som arbetslösheten ökar svagt. Det beror på att utbudet av arbetskraft ökar mer än sysselsättningen och det pressar upp arbetslösheten. Det ökade arbetskraftsutbudet blir en följd av flyktingmottagningen till länet som bedöms bli omfattande även under kommande år. På kort sikt ökar arbetslösheten bland nyanlända men på längre sikt är man en tillgång för företag och verksamheter i länet.

Antalet sysselsatta bedöms öka med 800 personer under 2015 och med ytterligare 650 personer under 2016. Antalet arbetslösa uppgick till 14 100 personer under det fjärde kvartalet 2014. Under samma kvartal 2015 och 2016 beräknas antalet arbetslösa uppgå till 14 200 personer i länet. Det motsvarar en relativ arbetslöshet på 10,4 procent. I riket som helhet sjunker arbetslösheten svagt och den har beräknats till 7,1 procent vid utgången av 2016.

Den upplevda bristen på arbetskraft ökar

28 procent av arbetsgivarna inom det privata näringslivet anger att man upplevt brist på rätt kompetens i samband med rekrytering. Det är en andel som stigit med 9 procentenheter jämfört med våren 2014. Det är en av de högsta noteringarna sedan högkonjunkturen 2007-2008 då bristtalen låg på nivåer mellan 35-40 procent. Det tyder på att det blir allt svårare att rekrytera rätt kompetens trots att länet har en relativt hög arbetslöshet.

Inom offentliga verksamheter har bristtalen nått oroande höga nivåer i länet. I de senaste fyra undersökningarna har cirka 55 procent av de tillfrågade arbetsställena angett brist. Det är en betydligt högre andel jämfört med riksgenomsnittet. Behoven av eftergymnasialt utbildade inom olika offentliga verksamhetsområden ökar framöver och utan ett ökat utbud av efterfrågad arbetskraft riskerar bristtalen att stiga ytterligare. Det gäller företrädesvis barn- och äldreomsorg, hälso- och sjukvård, utbildning och sociala tjänster.

Även inom stads- och samhällsbyggnad har kommunerna svårt att konkurrera om civilingenjörer, tekniker och andra specialister. Det finns många framtidsyrken inom offentliga verksamheter i länet och behoven är tilltagande. Inte minst mot bakgrund av den demografiska utvecklingen. Inom många yrken utbildas för få i förhållande till framtida behov.

Konkurrensen kommer att vara fortsatt stor bland arbeten där kraven på utbildning och erfarenhet inte är så höga.

Hög arbetslöshet bland utsatta grupper i länet

Länet har en högre arbetslöshet än riksgenomsnittet bland samtliga undersökta grupper i analysen. Bland utrikes födda, lågutbildade och ungdomar är skillnaden särskilt framträdande.

Av totalt 13 800 arbetslösa under april 2015 hade närmare 3 200 personer eller 23 procent varit inskrivna på Arbetsförmedlingen i minst två år. Det är en jämförelsevis hög andel och antalet skulle reduceras med fler än 1 000 personer om länet hade en andel i nivå med de län som har låga andelar av personer med långa inskrivningstider.

Under våren 2008 uppgick andelen i utsatta grupper till 61 procent av samtliga arbetslösa. Fram till och med våren 2015 stiger gruppens andel till 75 procent i länet. Det betyder en kraftig förändring av arbetslöshetens sammansättning och i kombination med uppdraget att prioritera arbetet mot de som står längst från arbetsmarknaden så har arbetsförmedlingens arbete fått ändra fokus. Denna förändring är också en förutsättning för att många av personerna i de utsatta grupperna ska komma i arbete och lämna ett försörjningsstöd. I riket som helhet uppgick andelen i utsatta grupper till 68 procent.

Bland ej utsatta grupper har arbetslösheten sjunkit tydligt i länet och är snart nere på nivåer jämförbara med läget innan finanskrisen.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser